

7. Міжнародний День толерантності в Україні // Педагогіка толерантності.-№4(34) 2005 - №1(35) 2006. С.16-31.

8. Guzhva, A., Shevchenko, Z., Debych, M., Kudrina, T., Dudchenko, V.. The Discourse of Ethical Principles of Interaction with Artificial Intelligence as a Condition for Sustainable Development of Society // AIP. – ISSN: 1551-7616. <https://www.scopus.com/sourceid/26916> Cite as: AIP Conference Proceedings 2656, 020028 (2022); <https://doi.org/10.1063/5.0106367> Published Online: 29 August 2022. Pp. 0200281-5.

9. Oleksandr Polishchuk, Zoreslav Samchuk, Volodymyr Dudchenko, Dmytro Shtanagei, Iryna Storozhuk, Oleksandr Zhabenko, Lesya Chervona. Digitization and globalization: navigating the impact on social capital, natural resources, and environmental sustainability. <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=59203315400&origin=recordpage>

10. Polishchuk, O. S., & Dudchenko, V. S. (2023). Ukrainian Identity in Heterogeneous European Collective Action. *Anthropological Measurements of Philosophical Research*, (23), 34–43. <https://doi.org/10.15802/ampr.v0i23.283586>.

МОРСЬКА ОСВІТА ТА ПІДГОТОВКА В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

Олена ДЯГИЛЕВА, кандидат педагогічних наук, доцент

Альона ЮРЖЕНКО, кандидат педагогічних наук

Валерій СВИРИДА,

Херсонська державна морська академія

В умовах військового стану в Україні освіта та підготовка морських фахівців зазнала значних змін. Процеси цифровізації відбуваються дуже стрімко. Цифрова компетентність здобувачів вищої освіти (ЗВО), так само, як і викладачів, потребує постійного підвищення для того, щоб йти в ногу з інноваціями. Наукові дослідження, які проводять ЗВО та науково-викладацький склад морських закладів містять більше тематики, пов'язаної з подальшою відбудовою України [1, 202].

Викладачі морських закладів вищої освіти у своїй діяльності використовують нові електронні освітні ресурси, основні з яких – освітні онлайн середовища (наприклад, Moodle, Google).

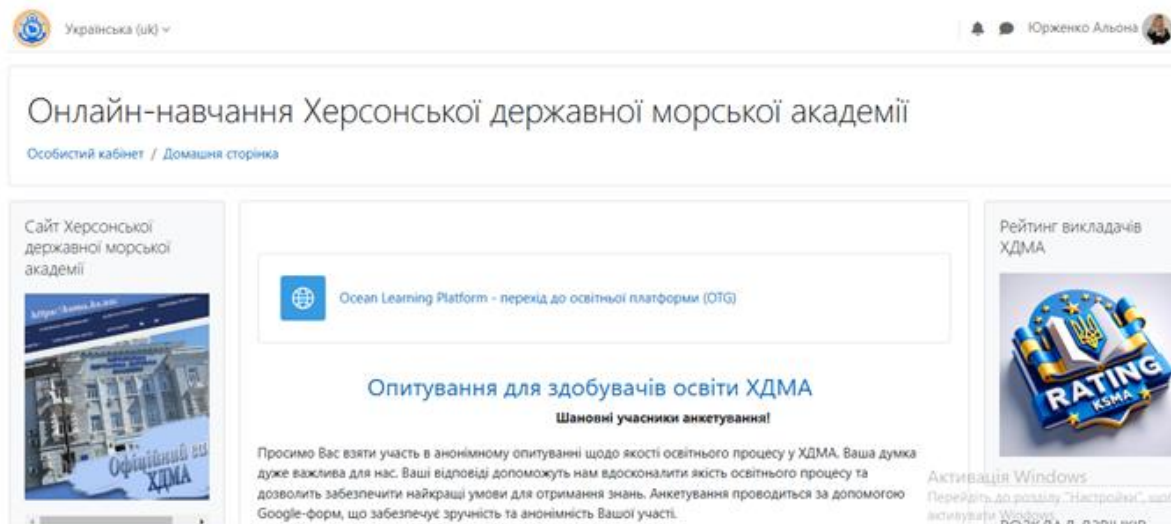

Рисунок 1 – Головна сторінка освітнього онлайн середовища Moodle Херсонської державної морської академії

До популярних ресурсів та діяльностей платформи Moodle, які використовують морські заклади, відносимо такі:

1. Бази даних (колекції записів, які можуть створювати/редагувати, як тьютор електронного курсу, так і ЗВО) [2, 50];

2. Вибір (швидкий модуль зі створення одного питання типу множинна відповідь, де результати відповідей ЗВО можуть відобразитися або одразу після голосування, або після певного періоду часу – як вирішить тьютор);

3. Вікі (створення веб сторінок, які ЗВО можуть редагувати/заповнювати – наприклад, таблиці);

4. Глосарій (онлайн словник термінів, які можуть додавати ЗВО або тьютор курсу, може містити оцінювання);

5. Завдання (збір тьютором окремих документів будь-якого формату або онлайн відповідей з можливістю їх оцінки та надання коментарів, як текстових, так і графічних);

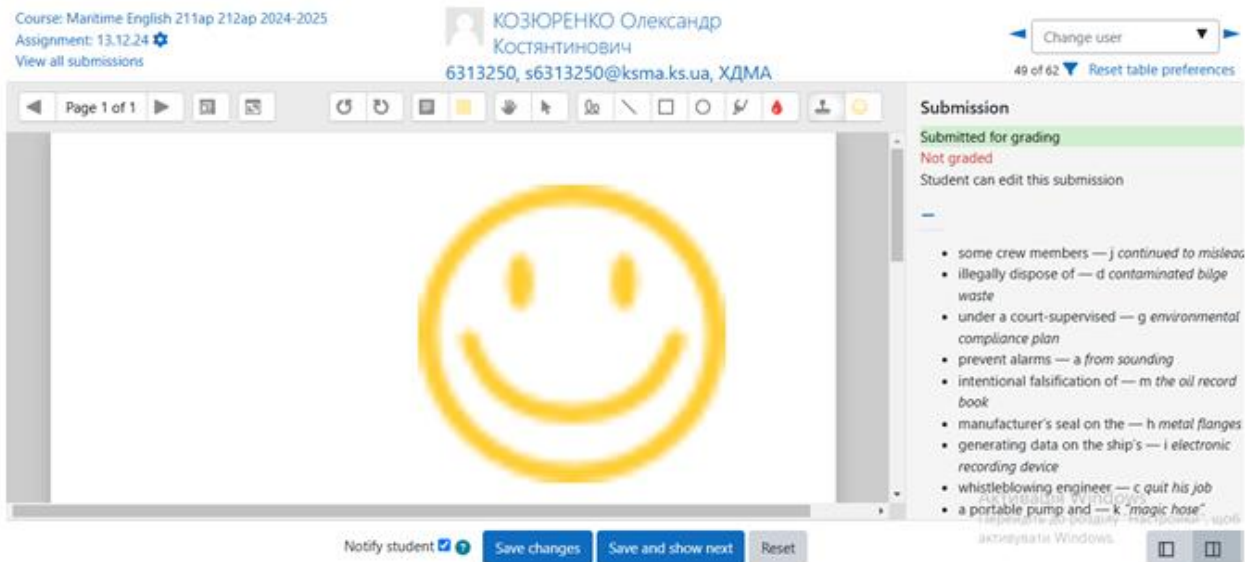

Рисунок 2 – Завдання курсу «Морська англійська мова» освітнього онлайн середовища Moodle Херсонської державної морської академії

6. Зовнішній засіб (навчальні ресурси з інших сайтів);
7. Книга (створення онлайн книг, сторінок з будь-яким наповненням – графічним, текстовим, аудіо чи відео);
8. Область тексту та медіа (на сторінці курсу вставляється окремий тест з можливістю вибору шрифту, розміру тощо або малюнок/відео/анімація);
9. Семінар (завантаження ЗВО робіт/документів та оцінювання інших робіт/документів інших ЗВО);
10. Сторінка (веб сторінка наповнена тьютором – посиланнями, медіа або текстом);
11. Тека (створена тьютором група медіа файлів – наприклад, малюнків або таблиць);
12. Тест (найпоширеніший ресурс з оцінки знань ЗВО, який містить перелік видів різноманітних питань та оцінюється автоматично системою, окрім виду есе) [3, 420];
13. Урок (набір сторінок, створених тьютором, які переглядає ЗВО; види сторінок можуть бути різні – питання, тестові завдання або просто інформація);
14. Файл (окремі файли будь якого формату, завантажені на електронний курс тьютором) [3].

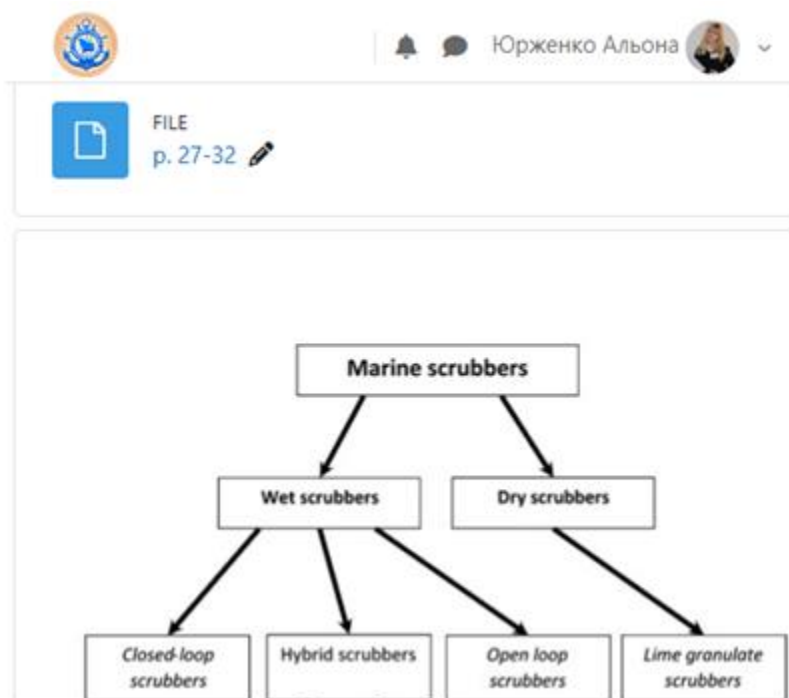

Рисунок 3 – Файл (частина підручника у форматі pdf) на курсі «Морська англійська мова» освітнього онлайн середовища Moodle Херсонської державної морської академії

15. Форум (інструмент спілкування ЗВО, створений тьютором, в якому ЗВО можуть створювати свої питання, давати відповіді на чужі тощо).

16. Чат (інструмент синхронного спілкування ЗВО) [4, 1530].

До систем відео або аудіо конференцій відносимо ресурси BigBlueButton та RecoshaMeet [5, 32]. Тьютор може презентувати матеріали під час конференцій, він або ЗВО можуть ділитися своїм екраном. Наявність дошки дозволяє створювати та записувати нотатки. Ресурси містять також чат, де можна спілкуватися текстово [6, 40]. Такі відео та аудіо конференції дозволяють просто під час занять створювати опитування та отримувати миттєвий зворотній зв'язок від ЗВО [7, 347]. ЗВО можна розподіляти по окремим кімнатам, що зручно під час парної або групової роботи. Такі ресурси є безкоштовними, гнучкими та простими у користуванні, не потребують окремих навичок роботи з ними. Вони також не потребують окремої інсталяції а працюють через будь який браузер [8].

Платформа Moodle має також вбудовану систему внутрішніх повідомлень, які може відправляти кожен користувач. Для зв'язку з викладачем не потрібно шукати його/її телефон або електронну пошту, досить знати ПІБ. В своєму профілі можна виокремити

контакти, якими користуєшся більше за допомогою зірочки. Спілкування може бути приватним чи груповим (не потрібно використовувати ненадійні месенджери, бо на платформу заходять тільки авторизовані користувачі). Кожен користувач плафторми заходить, використовуючи свій логін та пароль, виданий адміністраторами, спираючись на офіційний документ ЗВО (наприклад, паспорт) [9, 161].

Платформа Moodle містить також окремі елементи гейміфікації (наприклад, відзнаки). Таблиці лідерів курсу (блок Результати діяльності), які може створити тьютор на курсі, також приносять у навчання елемент гри та відчуття суперництва.

Українська (uk) | Юрженко Альона

Сторінки сайту
Мої курси

Оголошення

Анкетування здобувачів

Результати діяльності

Stop and Check 3

15 кращих оцінки:

1.	Станіслав Євгенович СЕВАСТЬЯНОВ	95,65%
2.	Олександр Володимирович БІЛОУСОВ Артем Олександрович ФРОЛОВ	93,04%
3.	Владислав Андрійович СТЕПАНЯН Артем Артурович КОЛЕСНИК	91,30%
4.	Олександр	90,43%
5.	Олександр	89,57%
6.	Олександр	89,57%

Module 1. Marine Diesel Engine Development History

Stop and Check 1

Module 2. Safe Watchkeeping

Stop and Check 2

Рисунок 4 – Таблиця лідерів на курсі «Морська англійська мова» освітнього онлайн середовища Moodle Херсонської державної морської академії

Морські заклади освіти все більше використовують у своїй роботі онлайн симулятори (наприклад, Ocean Learning Platform OTG). До переваг використання онлайн симуляторів, порівняно зі звичайними, відносимо наступні:

– доступність (під час асинхронного навчання ЗВО мають змогу відвідати платформи у будь-який зручний для них час, що особливо актуально для курсантів, що проходять плавальну практику та знаходяться на судні);

– економія коштів (онлайн тренажери потребують менше коштів, ніж придбання реальних, що наразі – справжній вихід для релокованих закладів);

– зменшення людського факторі (інструкції, так само, як і коментарі/оцінку надає машина, а не інструктор тренажеру; всі пояснення чіткі, зрозумілі та стислі);

– відтворення реальних ситуацій, які можуть відбутися у подальшому на судні;

– групові та парні роботи ЗВО.

Для отримання швидкого зворотнього зв'язку інструментами електронного навчання створюються анкетування, що дозволяє опитати ЗВО, автоматично опрацювати результати анкетувань, навіть представити результати у графічному вигляді для кращої візуалізації (діаграми). На платформі Moodle ці ресурси мають назву Анкета або Гіперпосилання (наприклад, на анкетування Google).

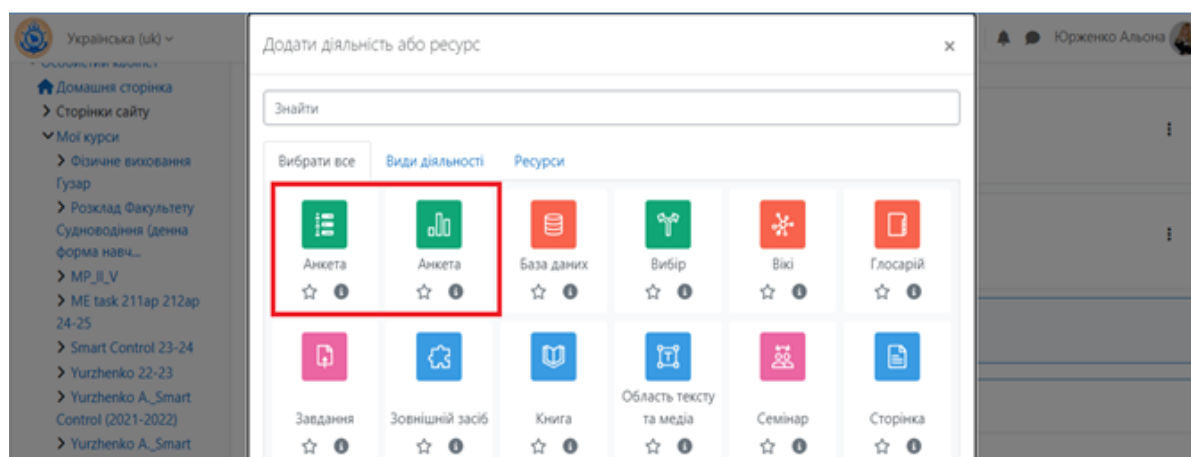

Рисунок 5 – Ресурси Анкета освітнього онлайн середовища Moodle Херсонської державної морської академії

Такі анкети можуть бути розташовані на головній сторінці освітнього онлайн середовища, щоб дізнатися у ЗВО відношення до якості викладання вцілому у закладі, або ж розташовуватися на окремих курсах, для того, щоб дізнатися думки ЗВО про окрему дисципліну/викладача.

Багато бібліотек закладів освіти почали вести репозитарії, окремі онлайн платформи, в які ЗВО, так само, як і працівники закладу за допомогою адміністраторів репозитарію, завантажують свої наукові доробки та заповнюють метадані до них.

Так, інформація з репозитарію містить назву публікації, список авторів, анотацію, опис, ключові слова, дату, веб посилання на зовнішній ресурс, pdf файл публікації для швидкого ознайомлення або завантаження, цитування тощо.

Зручним є зв'язок репозитаріїв із платформою Google Scholar та можливість автоматичного зарахування у профіль науковця цитувань.

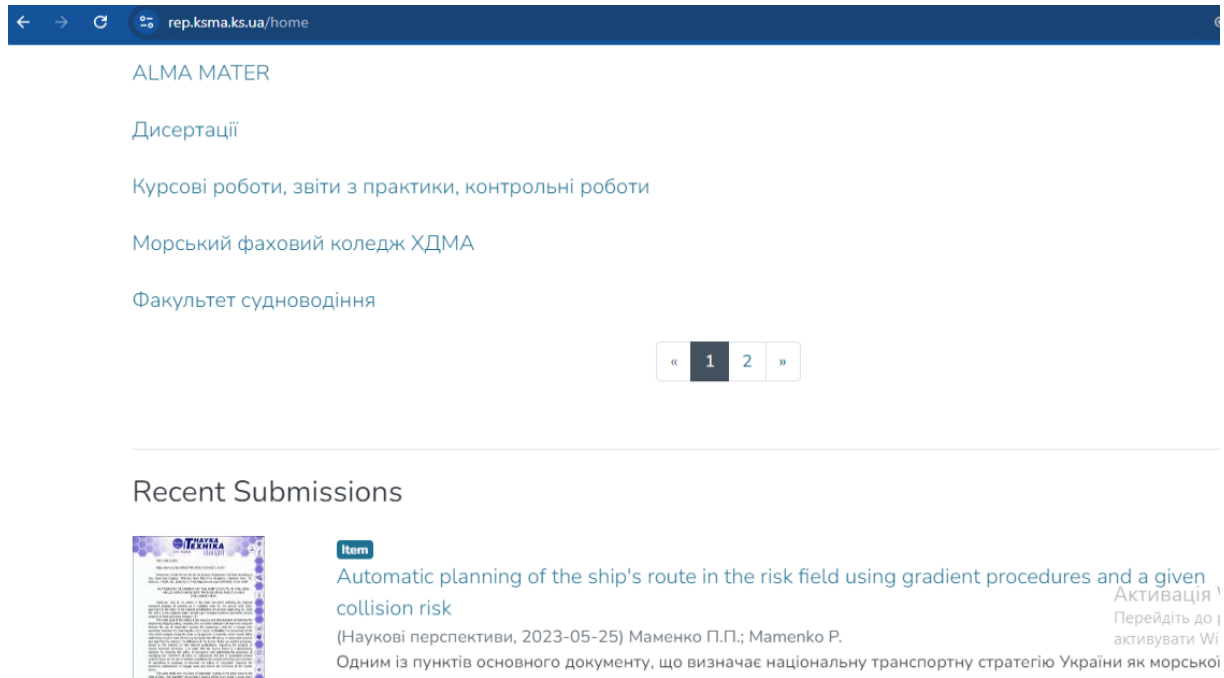

Рисунок 6 – Репозитарій DSpace 8 Херсонської державної морської академії

ЗВО, так само, як і працівники закладів освіти мають свою корпоративну пошту та окремий портфель на ній, де дуже зручно розміщати свої документи. Пошта містить також календар, де автоматично зберігаються посилання на відео зустрічі.

Всі матеріали, які містяться у згаданих вище ресурсах, як от Moodle, репозитарій, корпоративна пошта тощо, відповідають вимогам чинного законодавства України, вимогам IMO (International Maritime Organization) [10, 362] та STCW (Standards of Training, Certification, and Watchkeeping for Seafarers) [11, 232]. Таке навчання та підготовка майбутніх морських фахівців допомагає підготуватися не тільки до сертифікації, іспитів, співбесіди з кріїнговою компанією, але і до успішної морської кар'єри на судні.

Висновок. До змін, пов'язаних із військовим станом в Україні, відносимо прискорений режим цифровізації морської освіти та підготовки. Сучасні освітні онлайн середовища почали використовуватися більш інтенсивно і наповнюватися новими інструментами та ресурсами.

Задля підвищення якості дистанційного навчання морських фахівців використовуються онлайн тренажери, відео та аудіо конференції, репозитарії та інше. Ми вважаємо, що адаптація морської

освіти та підготовки до нових реалій сьогодення дозволяє не лише підтримувати високий рівень якості освіти, а й сприяє модернізації освітньої та наукової галузі, що є важливим фактором у післявоєнній відбудові України.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Луцький М. Сучасний заклад вищої освіти як науково-інноваційний центр. Scientific works of National Aviation University. Series: Law Journal "Air and Space Law". 2022. Т. 1, № 62. С. 200–209. URL: <https://doi.org/10.18372/2307-9061.62.16501> (дата звернення: 04.03.2025).

2. Yurzhenko A. Pedagogical conditions for training of future ship engineers in the process of English for specific purpose learning. Engineering and Educational Technologies. 2018. Vol. 6, no. 4. P. 48–57. URL: <https://doi.org/10.30929/2307-9770.2018.06.04.05> (date of access: 25.02.2025).

3. Diahyleva, O. S., Gritsuk, I. V., Kononova, O. Y., & Yurzhenko, A. Y. (2020). Computerized adaptive testing in educational electronic environment of maritime higher education institutions. CTE2020 - 8 th Workshop on Cloud Technologies in Education, CEUR Workshop Proceedings, 2879 (pp. 411-422). Kryvyi Rih, Ukraine. www.scopus.com

3. Муқан Н., Морська Н. Дослідження ставлення викладачів до організації професійного розвитку у дистанційному форматі (на прикладі Національного університету "Львівська політехніка"). *Молодь і ринок*. 2022. № 1/199. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2022.254031> (дата звернення: 04.03.2025).

4. Satriani E., Zaim M., Ermanto E. E-learning moodle. *Linguistics and Culture Review*. 2021. Vol. 5, S2. P. 1521–1532. URL: <https://doi.org/10.21744/lingcure.v5ns2.2010> (date of access: 04.03.2025).

5. Shdaifat A. M., Obeidallah R. Quiz Tool Within Moodle and Blackboard Mobile Applications. *International Journal of Interactive Mobile Technologies (ijim)*. 2019. Vol. 13, no. 08. P. 32. URL: <https://doi.org/10.3991/ijim.v13i08.10552> (date of access: 04.03.2025).

6. Дягилева О. С., Юрженко А. Ю. The electronic course «English week 2018-2019» for arranging extra-mural language activities of prospective ship engineers. *The scientific and methodological journal "Foreign Languages"*. 2018. Vol. 99, no. 3. P. 34–42. URL: <https://doi.org/10.32589/1817-8510.2019.3.178347> (date of access: 04.03.2025).

7. Тіщенко О. Морська англійська мова в забезпеченні безпеки мореплавства. *Scientific papers of Berdiansk State Pedagogical University Series Pedagogical sciences*. 2021. Т. 1. С. 346–353. URL: <https://doi.org/10.31494/2412-9208-2021-1-1-346-353> (дата звернення: 04.03.2025).

8. Performance improvements of bigbluebutton for distance teaching. *iadis international journal on computer science and information systems*. 2022. Vol. 17,

no. 1. URL: https://doi.org/10.33965/ijcsis_2022170101 (date of access: 04.03.2025).

9. Карпенко А. С. Корпоративна пошта Gmail сервісу Google Apps як інструмент діяльності організаційно-навчальних підрозділів ВНЗ. *Інформаційні технології в освіті*. 2017. Вип. 1 (30). С. 160–169.

10. Aladwani T. International Maritime Organisation Conventions as Incorporated under Kuwaiti Law. *Arab Law Quarterly*. 2019. Vol. 33, no. 4. P. 360–380. URL: <https://doi.org/10.1163/15730255-12334022> (date of access: 04.03.2025).

11. Mejia M. Q. The STCW Conference in Manila. *WMU Journal of Maritime Affairs*. 2010. Vol. 9, no. 2. P. 231–234. URL: <https://doi.org/10.1007/bf03195178> (date of access: 04.03.2025)

A COMMUNICATIVE APPROACH TO TEACHING A FOREIGN LANGUAGE (ENGLISH)

*Наталія ЄРЕМЕЄВА, кандидат філологічних наук, доцент
Національний університет цивільного захисту України*

Communicative language teaching or communicative approach (from the English communicate) is an interactive method of learning foreign languages, the purpose of which is to master the skills of spoken language and its perception by ear. Unlike traditional methods that give preference to grammatical competence, the communicative approach is aimed at the formation of communicative competence, therefore communication is both the ultimate goal of language learning and a means of achieving it [1, 19-23]. The essence of communicative teaching is that group members focus on live communication. With the help of various conversational practices (oral activities), they constantly interact with each other and the teacher, learning to express their thoughts and understand the interlocutor [1, 34-36]. At the same time, the teacher must be both an equal member of the group and its leader, who directs the learning process in the right direction. The communicative approach to teaching a foreign language often becomes the object of criticism because it encourages students to make mistakes, especially grammatical ones. The reason for these errors is twofold. First, the student or the cadet has been taught by a teacher who believes that occasional grammatical or pronunciation errors are of no importance. Second, the student or the cadet may be involved in a speech situation for which he was not prepared, and, trying to implement it, makes mistakes. It is this fact that shows our attitude and our reaction to these errors [1, 41-46]. The communicative direction is developing in parallel with the development of communicative linguistics, social psychology and sociology